

Inhoudstafel

1. Een integriteitsbeleid voor CATAPA **2**
2. Rollen en mandaten binnen het integriteitsbeleid **2**
  - Wie? **3**
3. Actieplan integriteit **4**
  - Organisatie **4**
  - Opleiding & training **4**
  - Communicatie **5**
  - Financiële toegankelijkheid **6**
  - Fysieke toegankelijkheid **7**
4. Reactieve acties van CATAPA bij integriteitsschendingen **8**
  - Tijdens activiteiten **8**
  - Na een integriteitsschending **9**

1. Een integriteitsbeleid voor CATAPA

In 2019 werden er op initiatief van vrijwilligers binnen de beweging voor het eerst uitgesproken acties ondernomen rond integriteit. Dit begon door een analyse van CATAPA als organisatie en plek voor mensen om samen te komen en enkele aanbevelingen om CATAPA inclusiever en bewuster te maken.

Daarna werden er op vraag van en ook door vrijwilligers verschillende workshops georganiseerd in 2020 en 2021 rond macht en privilege, veiligere ruimtes, dekolonisatie, duurzaam activisme en collectieve zorg. In 2022 werd het safe(r) space / veiligere ruimtes beleid goedgekeurd als integraal deel van het vrijwilligersbeleid van CATAPA.

In 2024 brachten we al deze initiatieven samen in ons integriteitsbeleid en ondertekenden we het integriteitscharter van de sector, voor ons een logische stap in het traject dat we al aflegden.

We stelden een klare ethische code op die voor duidelijkheid zorgt naar onze partners en externen toe. Het integriteitsbeleid en de ethische code werden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van CATAPA op 28.11.24. Binnen 5 jaar zullen we bewegingsbreed ons integriteitsbeleid opnieuw onder de loep nemen en kijken naar wat we nog kunnen verbeteren.

2. Rollen en mandaten binnen het integriteitsbeleid

We geloven dat we als beweging onszelf en elkaar moeten wijzen op de ethische code en die samen te monitoren. Ieder die deel uitmaakt van CATAPA: werknemer, vrijwilliger, stagiair, lid van de Algemene Vergadering of bestuurslid is Catapista. Elke Catapista draagt de code uit en is verantwoordelijk om anderen op de code te wijzen. Daarnaast zijn er specifieke rollen binnen de organisatie die een omschreven taak hebben om ons integriteitsbeleid uit te voeren.

Wie?

Raadgever integriteit & integriteitsverantwoordelijke

Als je wilt praten over een integriteitschending binnen CATAPA (dit kan gaan over een schending van integriteit, onveiligheid, inclusie, diversiteit of andere bezorgdheden of incidenten) of meer wilt weten over ons integriteitsbeleid dan kan je terecht bij de raadgever integriteit. Deze persoon helpt je verder op weg in ons integriteitsbeleid. De persoon kan je ook helpen om formeel klacht in te dienen bij de integriteitsklachtenmanager. De raadgever integriteit let er ook op dat de beweging genoeg preventieve acties stelt. Jaarlijks rapporteert de raadgever integriteit aan de Algemene Vergadering over het aantal keer dat deze werd gecontacteerd en welk soort vragen gesteld werden.

De huidige raadgever integriteit is Aida Krnic je kan Aida bereiken via het e-mailadres integrity@catapa.be.

Integriteitsklachtenmanager

Een formele klacht dien je in bij de integriteitsklachtenmanager die jouw klacht dan behandelt. De integriteitsklachtenmanager is een lid van de Algemene Vergadering van CATAPA maar geen bestuurslid of kantoormedewerker van de organisatie, op die manier staat de persoon het meest buiten mogelijke impliciete machtstructuren.

De huidige integriteitsklachtenmanager is Tille Dewulf je kan deze persoon bereiken via het e-mailadres integritycomplaints@catapa.be. De back-up voor de integriteitsklachtenmanager is de partnerverantwoordelijke karlijn.vandenbroeck@catapa.be

Ad hoc integriteitspersoon op activiteiten van CATAPA

Tijdens activiteiten van CATAPA duiden de coördinatoren en de facilitatoren van de activiteit steeds een ad hoc integriteitspersoon aan (ook wel safer space officer genoemd) die wordt voorgesteld aan het begin van de activiteit en is duidelijk herkenbaar voor iedereen (de raadgever integriteit kan immers niet steeds aanwezig zijn). Zij kunnen zelf onmiddellijk actie ondernemen als dat vereist is of de persoon doorverwijzen naar de raadgever integriteit of de integriteitsklachtenmanager.

NGO federatie

Bij klachten over CATAPA die als organisatie haar ethische code schendt of het integriteitscharter van de sector kan NGO federatie de klacht vertrouwelijk behandelen.

3. Actieplan integriteit

Omdat we integriteit zien als een actieve verantwoordelijkheid stelden we een actieplan integriteit op.

Organisatie

- We organiseren onze beweging en doelen op onze gezamenlijke strategie wat de beweging richting en duidelijkheid geeft, zowel op individueel als op collectief niveau (zie strategisch beheer).
- We vertalen onze ethische code over ons globaal beleid (partnerschappen, gender, etc..)
- We doen grondige screening van samenwerkingen en dit voor:
  - Partnerschappen: we voorkomen liever dan dat we later branden blussen, dus gaan zowel zelf op zoek over voldoende informatie over de potentiële partner en gaan een open gesprek aan over gedeelde waarden en normen
  - Sprekers en moderators op onze activiteiten om problematische en discriminerende uitspraken op het podium te identificeren en te vermijden.
  - Fondsen en subsidiestrekkingen om te garanderen dat zij aan onze criteria voldoen en in lijn liggen met onze ethische code
  - Wanneer we samenwerken met andere organisaties/bewegingen bij het organiseren van evenementen of activiteiten, werken we niet altijd samen met dezelfde 'Noord/Zuid' wereld. We zoeken verder: vluchtelingen, antiracistische, feministische, queerbewegingen.

Opleiding & training

- We nemen workshops over macht, privileges en veilige ruimte (safer space) op tijdens onze bewegingsweekenden. We wisselen workshops door onze eigen leden georganiseerd/georganiseerd af door workshops door externe experts, zo blijft iedereen bijleren. Op deze manier worden alle Catapistas bij deze thema's betrokken en dragen ze bij aan het waarborgen van onze ethische code.

- We geven sessies rond duurzaam activisme en maken tijdens onze weekends en activiteiten ruimte voor verstillings- en verbindingsmomenten. Dit doen we ook bij de activiteiten die we samen met partners organiseren. We zoeken actief naar manieren om burn-out voor Catapistas te voorkomen en in plaats daarvan duurzaam en regeneratief activisme te waarborgen. We volgen deze workshops en activiteiten op en integreren bedenkingen verder in ons integriteitsbeleid.

Communicatie

In interne communicatie

- Onze ethische code wordt meegedeeld alsook de mogelijke meldpunten op sollicitatiegesprekken / vrijwilligersintakes / gesprekken met partners en interne communicatiekanalen
- Taal is belangrijk. We communiceren in verschillende talen zodat alle Catapistas begrijpen en kunnen deelnemen, zowel bij evenementen als in communicatie. De minderheid heeft voorrang, we veranderen de taal naar de taal die we allemaal kunnen begrijpen. Als dat niet mogelijk is, werken we met fluisterverslag.

In externe communicatie

- Website
  - We delen onze ethische code en het meldingsformulier voor reactieve acties.
- Evenementen / activiteiten:
  - We voegen altijd een disclaimer toe op onze evenementpagina die we tijdens de activiteit herhalen dat er geen plaats is voor seksisme, racisme, homofobie, transfobie of andere vormen van haat en een link naar onze ethische code.
  - We geven aan welke talen worden of zullen worden gesproken tijdens de evenementen en bieden de mogelijkheid tot vertaling.
  - We communiceren aan het begin van de activiteit over wie de ad hoc integriteitspersoon (safer space officer) is en over onze ethische code
  - Bij vrijwilligersactiviteiten starten we met een veilige(re) ruimte sessie waarbij we met de aanwezigen de nodige thema's bespreken die de deelnemers nodig hebben om zich veilig en gehoord te voelen tijdens de activiteit, dit is dan een tijdelijke aanvulling op onze ethische code, uiteraard vervangt het deze nooit.

- In het geval van discussies, weekenden, vragen we deelnemers om hun voornaamwoorden onder hun naamlabel te schrijven.
- We communiceren toegankelijk, niet enkel academische taal en zorgen dat er vertaling aanwezig is.
- We beschouwen het recht op privacy als belangrijk en vragen toestemming van iedereen aan het begin van een activiteit voordat foto's worden genomen of namen ergens worden gepubliceerd. Als mensen geen toestemming geven, wordt hier rekening mee gehouden. Dit kan ook door bijvoorbeeld het gebruik van stickers of armbanden.
- We sluiten activiteiten af met een mogelijkheid tot feedback en gaan kritiek en discussie niet uit de weg.
- We zorgen ervoor dat de toiletten genderinclusief zijn (we voorzien genderinclusieve symbolen en vuilnisbakken in alle toiletten).
- E-mail:
  - Wijzen van aanspreken in een e-mail: We spreken de persoon met de naam aan in plaats van meneer / mevrouw. Wanneer we over een andere persoon spreken en we hun voornaamwoorden niet kennen gebruiken we de naam bij verwijzingen of gebruiken we de genderneutrale pronouns die/hun. Dit geldt ook voor externe communicatie.
  - Catapistas voegen hun voornaamwoorden toe aan hun e-mail handtekening en een link naar onze ethische code.
- Vacatures:
  - We gebruiken m/v/x in de functiebeschrijving.
  - We werken met 'pluspunten' en profiel in de functiebeschrijving.
  - We benadrukken verschillende kwaliteiten in onze functiebeschrijving, niet alleen kwaliteiten die typisch als 'mannelijk' worden gezien.
  - We voegen toe dat ALLE mensen worden aangemoedigd om te solliciteren.
  - "Wij zetten ons in voor diversiteit en gelijke kansen. We selecteren op basis van houding en vaardigheden. De kwaliteiten van de mensen zijn bepalend, ongeacht diploma, geslacht, seksuele oriëntatie, leeftijd, religie, kleur of handicap."

- We maken geen onrealistische functiebeschrijvingen die mensen kunnen demotiveren om te solliciteren, vooral degenen die zorgrollen op zich nemen.
- We verspreiden onze vacatures via verschillende platforms.
- We verwijzen naar onze ethische code.
- Contracten (werknemers, freelancers of vrijwilligers) en samenwerkingsakkoorden (partners in België, Europa of Zuid-Amerika)
- We verwijzen naar onze ethische code en dat die in de samenwerking gerespecteerd moet worden.

Financiële toegankelijkheid:

- We verwijderen zoveel mogelijk financiële barrières door gratis activiteiten en workshops aan te bieden en inclusieve toegangsprijzen te gebruiken.
- Om vrijwilligers te ondersteunen bij het bijwonen van vergaderingen, teamactiviteiten en evenementen, biedt CATAPA een vergoeding voor vervoerskosten, mits zij het goedkoopste openbaar vervoer gebruiken. Het volledige vergoedingsbeleid staat hier beschreven.
- We vermelden herhaaldelijk dat er een vergoeding is voor reiskosten naar vergaderingen/workshops. Personeelsleden benadrukken dit tijdens de communicatie voorafgaand aan elke activiteit en tijdens de activiteit zelf. Dit is iets waar de vrijwilliger bij de start van hun vrijwilligerswerk over moet worden geïnformeerd en gedurende hun tijd als vrijwilliger.
- We gaan er niet vanuit dat iedereen financieel in staat is om uit eten te gaan of een drankje te doen in een bar. Voedsel wordt tijdens activiteiten verstrekt voor een vrije bijdrage.
- We erkennen ook dat de kosten van trainingen een barrière voor deelname vormen. Daarom vergoedt CATAPA de trainingskosten, afhankelijk van verschillende voorwaarden. Het volledige beleid staat beschreven in ons vrijwilligersbeleid.

Fysieke toegankelijkheid

- Het Catapa-kantoor is noch rolstoeltoegankelijk noch gemakkelijk bereikbaar voor mensen met andere handicaps. Het lijkt onmogelijk om dit op gebouwniveau te veranderen. Dit is een realiteit waar we rekening mee moeten houden. Daarom:
- We staan standaard geen vergaderingen op kantoor toe als we niet zeker weten dat iedereen die aanwezig is, het kantoor gemakkelijk kan betreden.
- We vermelden altijd dat er een optie is om op een andere, beter toegankelijke plaats te ontmoeten.
- We zorgen ervoor dat de evenementen rolstoeltoegankelijk zijn voor zover mogelijk, en vermelden dit in de uitnodiging voor het evenement.
- Als de locatie niet rolstoeltoegankelijk is, vermelden we altijd dat er een optie is om op een andere, beter toegankelijke plaats te ontmoeten.
- We benadrukken dat we kunnen zoeken naar alternatieve manieren om als vrijwilliger deel te nemen. Bijvoorbeeld, indien mogelijk, via videobellen. Of op een locatie dichtbij de woonplaats van de vrijwilligers.
- We stellen een buddy-systeem voor: mensen die naar een evenement willen komen maar het niet durven, zich ongemakkelijk voelen of het alleen niet kunnen doen, worden gekoppeld aan iemand anders die naar het evenement gaat zodat ze samen kunnen gaan en zich comfortabel kunnen voelen tijdens het evenement.

4. Reactieve acties van CATAPA bij integriteitsschendingen:

De ethische code moet door iedereen worden gedragen en niet alleen na een klacht van een persoon. We proberen dit waar kan op een open en directe manier te doen zodat ook omstaanders leren over de waarden van CATAPA en die mee bewaken.

Tijdens activiteiten:

Als een persoon op de hoogte is van de ethische code maar deze blijft schenden, behoudt de ad hoc persoon integriteit het recht voor om elke actie te ondernemen die nodig is om het evenement, de activiteit, de ruimte (online en fysiek) een veilige ruimte te houden voor iedereen, zoals:

- De persoon te vragen om te stoppen met de uitspraken / actie.
- De activiteit stil te leggen om het incident aan te kaarten.
- De persoon/personen informeren over de grenzen die ze hebben overschreden en het gesprek voortzetten (ter plekke door de ad hoc persoon integriteit of achteraf door de raadgever integriteit).
- De persoon aanvullende informatie verschaffen en suggesties van lectuur of workshops die een toekomstige schending kunnen voorkomen.
- Het verwijderen van de overtredende persoon/personen uit de ruimte.
- De raadgever integriteit (achteraf) of de ad hoc integriteitspersoon (ter plaatse) kan een bemiddeling organiseren als alle partijen akkoord gaan.

Na een integriteitsschending:

Na een integriteitsschending kan je terecht bij de raadgever integriteit (integrity@catapa.be) voor meer info over het integriteitsbeleid in CATAPA en mogelijke stappen die je kan ondernemen.

Indien je een integriteitsschending wilt melden dan kan je een klacht indienen bij onze integriteitsklachtenmanager (integritycomplaints@catapa.be).

CATAPA heeft een klachtenprocedure voor integriteitsschendingen. De klachtenprocedure heeft als doel om een efficiënte en correcte afhandeling van klachten en meldingen met betrekking tot integriteitsschendingen te bewaren.